

[Skatteministeren]

Det sidste, jeg skal sige, er, at jeg noterede mig, at hr. Kim Behnke opfordrede til, at vi fik denne sag gjort færdig igennem et hurtigt udvalgsarbejde og vedtaget så hurtigt som muligt. Det er en opfordring, som jeg meget gerne vil tilslutte mig, og derfor håber jeg, at Folketingets Skatteudvalg meget hurtigt vil stille de spørgsmål, man måtte have. Vi vil bestræbe os på at besvare dem meget hurtigt, så vi kan få denne sag ekspederet af hensyn til de dagplejere, som får behov for at få ændret deres skattekort, så de får den rigtige lønudbetaling, får de forbedringer, som skattereformen bør efterlade dem, og som med dette lovforslag også rent faktisk vil vise sig på bundlinjen på deres lønseddel.

(Kort bemærkning).

Jens Thoft (SF):

Jeg vil gerne anerkende den tekniske løsning, man har valgt. Jeg erkender og er enig med ministeren i, at den også løser de samspilsproblemer, der er i forhold til arbejdsmarkedspolitikken.

Når jeg kritiserede, at forslaget ikke også tager højde for den forringelse, der skete med 1986-reformen, var det, jeg især tænkte på, og som jeg også forsøgte at belyse med et eksempel, den situation, at døgnplejeforældre fra 1986-reformen kom til at betale 6 pct.- og 12 pct.-skat af den mad, de putter i hovedet på ungerne. Det kunne man jo ikke drømme om, når det drejede sig om en tjener eller om en sygeplejerske. Men det var faktisk det, der kom til at ske for dagplejeforældrene. De modtog et tilskud som en del af deres løn til dækning af de omkostninger, der er forbundet med at have børnene. Det tilskud blev fuldt beskattet som personlig indkomst med både 6 pct.- og 12 pct.-skat, men det tilsvarende fradrag havde kun den laveste skatteværdi.

Det var lige præcis den situation, jeg kritiserede, og det ser jeg altså ikke at der er rettet op på. Men det skal være min eneste kritik af forslaget, som jeg i øvrigt støtter varmt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 45:

Forslag til lov om ændring af afskrivningsloven m.v. (Afskrivning med dobbelte satser på nyanskaffede aktiver i erhvervszoner).

Af skatteministeren (Stavad).
(Fremsat 27/10 93).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling**Peder Sass (S):**

Det lovforslag, vi i dag behandler, er en konsekvens af den tidligere regerings vedtagelse af lov om etablering af erhvervszoner. Da erhvervszoneordningen indeholder statsstøtte, skulle der forinden lovens ikrafttræden indhentes EF-Kommissionens accept af, at loven var forenelig med EF's statsstøtteregler.

Blandt de vilkår, som Kommissionen stillede for at godkende erhvervszoneordningen, indgår, at værdien af den samlede offentlige støtte til investeringer, der foretages, inden vedkommende erhvervszone er blevet oprettet, ikke for den enkelte virksomhed må overstige 50.000 ecu eller 390.000 kr. over en 3-årig periode. For at dette vilkår kunne opfyldes på den mindst bureaukratiske måde, er det lovforslag, som vi i dag behandler, udarbejdet således, at kun investeringer foretaget efter vedkommende erhvervszones oprettelse kan være omfattet af adgangen til afskrivninger med den dobbelte sats. Vi kan forstå, at der er enighed mellem forligspartierne om denne ændring.

I Socialdemokratiet er vi indstillet på at respektere forlig, der er indgået mellem de seks forligspartier om erhvervszonenloven, og vi støtter forslag til ændring af loven.

Det var regeringens agt, at dette forslag skulle have været forelagt Folketinget hurtigst muligt efter Kommissionens godkendelse, således

[Peder Sass]

at det kunne have været vedtaget inden 1. maj 1993. Når dette ikke har været muligt, skyldes det, at Fremskridtspartiet ikke var tilfreds med denne ændring alene; de ville også have, at forsøgsperioden skulle udvides med et år fra 1. januar 1995 til 1. januar 1996.

Socialdemokratiet kunne ikke som regeringsparti acceptere dette forslag, idet det går ud over den indgåede forligsaftale og dermed bryder med de normale spilleregler for forlig. Vi må således konstatere, at Fremskridtspartiet igennem sine krav om forlængelse har været med til at forhale ikrafttrædelsestidspunktet for gennemførelse af loven.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at der var to faktuelle fejl i hr. Peder Sass' indlæg.

For det første at der i bemærkningerne til det lovforslag, vi har til behandling i dag, står, at der mellem forligspartierne er enighed, for det er der bestemt ikke. Det er regeringen da også blevet gjort opmærksom på skriftligt, og det skete oven i købet efter, at der var et særligt møde om denne sag den 17. august. Hverken skatteministeren eller resten af regeringen kunne være i tvivl om, hvordan situationen var efter det møde den 17. august. Der var ikke enighed blandt forligspartierne om denne fremgangsmåde, og derfor er det forkert, hvad der blev sagt.

Hr. Peder Sass dementerer også delvis sig selv, i og med at hr. Peder Sass tillægger Fremskridtspartiet skylden for, at sagen ikke for længst er blevet ekspederet. Det er sådan, at Socialdemokratiet ikke havde del i den forligstekst, der blev indgået aftale om den 8. maj 1992. Socialdemokratiet gik endda så vidt som til at udsende en pressemeddelelse kort efter, at forliget var indgået, hvori man meddelte, at det var topprioritet for Socialdemokratiet hurtigst muligt at få fjernet den forligstekst igen. Derfor skal Socialdemokratiet bestemt ikke bebrejdes, at man har forsøgt med alle midler at sætte en kæp i hjulet for denne sag. Det er fair nok i det politiske spil.

Hvad der til gengæld ikke er fair, er, at tre af de forligspartier, der indgik aftalen af 8. maj, nemlig de tre forligspartier, der nu udgør regeringsamarbejdet sammen med Socialdemokratiet, har valgt ikke at ville overholde aftalen.

(Kort bemærkning).

Peder Sass (S):

Socialdemokratiet var ganske rigtigt ikke med i denne del af aftalen om aktiviseringsinitiativer, men i det papir, der foreligger fra den 8. maj 1992 om selve aftalen, står der:

»Der laves forsøg frem til 1. januar 1995, hvor op til 10 geografisk afgrænsede områder etableres som særlige erhvervszoner.«

I øvrigt vil jeg bede hr. Kim Behnke bekræfte, at der i marts var en forhandling mellem regeringen og forligspartierne – en forhandling, hvorunder det blev tilkendegivet fra de andre partier, at man var enig i at gennemføre de ændringer, som er til behandling i dag.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Det fremgår klart og utvetydigt af selve den forligstekst, der blev truffet aftale om den 8. maj 1992, at der skulle indføres en forsøgsordning. Forsøget skulle strække sig frem til udgangen af 1999, men der skulle være en etableringsfase over 2 år, og det var frem til udgangen af 1994. Det var minsandten under forudsætninger, der var gældende i maj 1992. Ingen havde på det tidspunkt drømt om, at sagen ville blive træneret så meget, som tilfældet har været.

Jeg kan bekræfte over for hr. Peder Sass, at der var en forhandling den 24. marts 1993 i Skatteministeriet, og grunden til, at den forhandling overhovedet blev aktuel, var, at skatteministeren greb ind i denne sag. Så sent som den 11. februar forelå der fra industriministeren udkast, som blev distribueret blandt forligspartnerne, til, hvordan man kunne løse spørgsmålet om de 50.000 ecu, og det var der ingen der havde indvendinger mod, for sådan skulle det selvfølgelig løses. Men pludselig kommer der den 12. marts et brev fra skatteministeren, hvori det siges, at det alligevel ikke kan lade sig gøre, på trods af at embedsmandsværket i Industriministeriet i 4 måneder havde arbejdet med præcis den model.

Vores reaktion er at sige: Jamen så er vi nødt til at have en forhandling om dette her. Den forhandling finder sted den 24. marts, og derunder bliver der fra vores side klart og tydeligt gjort opmærksom på, at selve løsningen med de 50.000 ecu ikke var noget at råbe hurra for,

[Kim Behnke]

og at vi derfor var parat til at give en indrømmelse på det punkt mod til gengæld, at forligsteksten om, at etableringsfasen i forsøgsperioden skulle være de aftalte to år, blev opretholdt, men det ønskede man ikke fra Socialdemokratiets side, fordi man havde ideologiske forbehold i denne sag.

(Kort bemærkning).

Peter Brixtofte (V):

Det er for at bakke hr. Kim Behnkes opfattelse op i denne sag. Det er i øvrigt ulykkeligt, at man skal være uenig om en forligstekst, og i den forbindelse vil jeg foreslå, at man afholdt et nyt møde for at nå til enighed om sagen, for den er helt klar. Der står i bilag 2 i den aftale, der blev indgået i 1992, at der søges for en 2-årig forsøgsperiode. Man kunne bare ikke dengang drømme om, at det ikke blev 1993 og 1994. Det troede man selvfølgelig at det blev, og derfor stod der et andet sted 1. januar 1995, men det er helt klart, at det var en 2-årig forsøgsperiode, der var tale om. Når det hele så er blevet forskubbet med 1 år bl.a. på grund af EF, vil det også være rigtigt at vedtage et ændringsforslag om en forlængelse af perioden, således at hele forsøgsordningen omfatter 1995.

Formanden:

Idet jeg giver ordet til hr. Peder Sass for en kort bemærkning, vil jeg gerne gøre en lille bemærkning om, at formanden indimellem godt kunne ønske sig, at det var muligt at henvise historiske undersøgelser til et andet forum end folketingsalen. Men det var en lille uforsigtig bemærkning.

(Kort bemærkning).

Peder Sass (S):

Jeg vil gerne spørge hr. Kim Behnke én gang til, om han ikke vil bekræfte, at det, som forhandlingsforløbet har været, var Fremskridtspartiets krav om, at der skulle ske en forlængelse, der var en medvirkende årsag til, at dette lovforslag ikke blev fremsat så betids, at det kunne have været vedtaget inden 1. maj.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Jeg vil gerne bekræfte, at Fremskridtspartiet er indstillet på, at de forlig, der bliver indgået her i Folketinget, skal overholdes, og jeg har i den forbindelse ikke brug for at få fortolket et forlig af et parti, der ideologisk har erklæret dette her som hjerteblod, som i socialdemokratiske fora har udnævnt disse erhvervszoner til områder, der er indhegnet af pigtråd, og hvor sultens slavehær går ind og ud af disse erhvervszoner.

Med det ideologiske udgangspunkt forstår jeg godt, at Socialdemokratiet kæmper med næb og kløer imod sagen, og det er fair nok. Men så har jeg ikke brug for Socialdemokratiets fortolkning af, hvordan det forlig skal overholdes.

Jeg har brug for, at de seks partier, som indgik aftalen, sørger for at være enige om, hvordan sagen skal håndteres. Men tre partier, nemlig dem, der er nuværende regeringspartier, har skjult sig i skørterne på skatteministeren og ladet ham varetage denne sag. Og det finder vi er aldeles unfair i den forligssituation, der foreligger.

Der har været så mange breve, der har været afholdt så mange møder, og hver gang har tre af de seks forligspartier glimret ved deres fravær og ladet sig repræsentere af en skatteminister, hvis holdning til denne sag er utvetydig.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Hvis hr. Kim Behnke ikke bryder sig om at forklare og udlægge forligsteksten over for Socialdemokratiet, som ikke var part i forliget, synes jeg, at hr. Kim Behnke skulle gøre sig den umage at udlægge forligsteksten over for Det Radikale Venstre, som var en del af forliget.

Jeg opfatter forligsforløbet senere hen sådan, at Fremskridtspartiet kunne have fået denne sag igennem tidligt i foråret, hvis de havde ønsket det og ikke i stedet havde prøvet at træner aftalen.

Derfor vil jeg bede hr. Kim Behnke prøve at forklare mig forholdene, for jeg forstår dem godt. I øvrigt har der under de forhandlinger, der har været, ud over skatteministeren også været en radikal økonomiminister til stede.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Det er korrekt, at den radikale økonomiminister repræsenterede Det Radikale Venstre på det sidste møde, der har været afholdt i denne sag, nemlig det møde, der fandt sted den 17. august. Hvorimod Det Radikale Venstre ikke deltog i en lang række af de møder, der var hen over sommeren og i foråret. Det ønskede jeg ikke at gøre ophævelse over, for rent faktisk oplevede vi, da forliget var indgået, at den radikale ordfører på sagen, nemlig fru Lone Dybkjær, var en af de allermest ihærdige til – også i dagspressen – at forsvare, at den omtalte aftale var blevet indgået. Derfor nærede jeg ikke den mindste tvivl om, at Det Radikale Venstre fuldt ud og loyalt ville overholde den aftale, der var indgået.

Men når Fremskridtspartiet hen over vinteren 1992-93 oplevede, at der fra Industriministeriets side blev gjort et forsøg på at lave en lovændring, som imødekom EF's krav vedrørende beløbsgrænsen på de 50.000 ecu, mente vi, sagen lå i de allerbedste hænder, indtil skatteministeren i foråret 1993 greb ind i sagen og pludselig ønskede en helt anden løsning.

Hvis den løsning skal accepteres fra vores side – hvilket betyder en meget kraftig forringelse af selve erhvervszoneforliget – må vi også have det modkrav, at resten af teksten bliver overholdt, og det er en overholdelse af resten af teksten at lave den forlængelse på et år og ikke et yderligere krav fra Fremskridtspartiets side.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg er glad for, at hr. Kim Behnke anser Det Radikale Venstre for en støtte til det indgåede forlig. Jeg ønsker også, at forligsteksterne skal overholdes. I forligsteksten står der, at etableringsfasen skal forløbe frem til den 31. december 1994, og den dato ønsker vi overholdt.

(Kort bemærkning).

Niels Anker Kofoed (V):

Jeg er lidt skuffet over og træt af at høre på denne debat. Vi sidder og kævles om nogle petisser, men hvem er det, der lider under det? Det er os, der troede, at erhvervszoneordningen skulle blive til gavn for det område, bl.a. jeg repræsenterer. Jeg accepterer ikke, at man

undskylder sig med at henvise til 1. januar 1994.

Det, det drejer sig om, var en forsøgsordning på to år. Noget andet er, at man kan sige, den ikke var så hensigtsmæssig, fordi man inddelte Bornholm i tre zoner. Det var noget bras, for selvfølgelig skulle Bornholm være én erhvervszone. Men ideen var rigtig.

Men det, jeg ikke kan acceptere, er, at et område, som havde regnet med, at dette her var en hjælp, bliver stærkt chikaneret, fordi man ikke kan blive enige om nogle ganske få formuleringer. Jeg synes, det er meget ubehageligt og hensynsløst over for dem, der havde regnet med det. Derfor synes jeg, man skal holde op med det kævlery og se at få det forlænget, som det var meningen.

Ingen kan jo lave noget som helst inden 1. januar 1994. Derfor må det være givet, at ordningen bliver 2-årig fra nu af. Ellers er det fuldstændig spild, og så har man bildt folk noget ind.

Folketinget skal passe på sin troværdighed også i denne sag, så jeg appellerer meget til, at man tager alvorligt fat på at holde op med det kævlery om, hvem der har overholdt aftalen eller ej. Se at forlænge den lov, så den kommer i praksis, og lad den virke. Det synes jeg også I skylder dem, der bor på Bornholm.

Formanden:

Jeg hørte ordet »I« blive brugt. Det må man ikke i folketingssalen.

Hr. Peter Brixtofte har ordet for en kort bemærkning. Og jeg er altså af den opfattelse, at vi efterhånden har diskuteret dette område nok i korte bemærkninger.

(Kort bemærkning).

Peter Brixtofte (V):

Det er til Det Radikale Venstre. Der står klart i bilag 2, at der søges for en 2-årig forsøgsperiode, og når man skriver det i foråret 1992, tænker man selvfølgelig på 1993, 1994, hvorefter man siger 1. januar 1995. Når det hele så bliver udskudt – og man kan diskutere frem og tilbage hvorfor, om det skyldes EF osv. – er det også oplagt, at det stadig væk står ved magt, at det er en 2-årig forsøgsperiode; og så må de partier, der har givet Fremskridtspartiet som indrømmelse, at disse erhvervszoner blev oprettet, søreme leve op til forligsteksten

[Peter Brixtofte]

og forlænge denne forsøgsperiode 1 år. Det vil være rimeligt ikke mindst for de arbejdspladser, vi så godt kunne få op at stå.

Formanden:

Jeg giver ordet til hr. Peder Sass, men det må være for en sidste kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Peder Sass (S):

Jeg ønsker ikke at bidrage til, at den debat, der foregår herinde, er useriøs, og derfor synes jeg heller ikke, hr. Niels Anker Kofoeds bemærkning om offentligt kævleri var særlig velplaceret, idet Venstre jo bl.a. under de forhandlinger, der lå forud, kunne have bidraget til, at vi ikke var kommet i den situation, at sagen først behandles nu, men at sagen var blevet gjort færdig inden 1. maj.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg vil for det første gerne sige til hr. Niels Anker Kofoed, at Skatteudvalget aflagde et besøg på Bornholm i august måned, hvor vi diskuterede de forskellige ordninger, der var mulige for Bornholm, for at hjælpe Bornholms betrængte erhvervsliv. Erhvervszonelovgivning var ikke en ordning, Bornholm var specielt interesseret i, og de savnede den faktisk ikke. Derimod var Bornholm meget interesseret i at få udvidet og forbedret de ordninger, vi specifikt har lavet for Bornholm, men det vender vi tilbage til senere hen i dag.

Til hr. Peter Brixtofte vil jeg sige følgende: Når der opstår problemer i forhold til et forlig, har man teksten at vende tilbage til, og hr. Peter Brixtofte ved også, at det var, fordi der gik meget lang tid, før der kom et svar fra EF, at igangsættelsen af dette her blev udskudt. Men det havde været muligt for forligspartierne at blive enige om en igangsættelse i foråret, såfremt Fremskridtspartiet havde været villig til det; det var Fremskridtspartiet ikke. Hvis der skal ske noget som helst med et forlig, er forligsparterne nødt til at blive enige, og det kunne vi ikke blive. Fremskridtspartiet kunne have fået denne ordning fra foråret, men det ønskede de ikke. De prøvede at forlænge den, og det ønskede vi andre ikke. Sådan er vilkårene.

Formanden:

Det forholder sig sådan, at det ikke bare er formandens ret, men egentlig også hans pligt efter forretningsordenen at sikre, at det hele ikke udvikler sig til en debat på korte bemærkninger – specielt ikke, hvis det virker, som om debatten går lidt i tomgang. Det siger jeg kun til oplysning.

Jeg skal her afbryde forhandlingen og udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00.

Mødet udsat kl. 11.52

Mødet genoptaget kl. 13.00

Forhandlingen genoptoges.

Kirkegaard (KF):

Før frokostpausen var der en lidt ophidset debat om forløbet af denne sag. Jeg vil forsøge at give mit indtryk af forløbet og komme med en konklusion, som jeg håber der er fremtid i med hensyn til at få det åbenlyse problem løst, som vi her står med.

Vi er nødt til at gå tilbage til foråret 1992, hvor der blev indgået et forlig bl.a. om erhvervszoner mellem de daværende regeringspartier, De Konservative og Venstre, og herudover Det Radikale Venstre, CD, Kristeligt Folkeparti og Fremskridtspartiet.

I kølvandet af det forlig er der opstået 3 problemer. Det ene problem er, at EF ikke umiddelbart kunne godkende den konstruktion, som var aftalt i forliget, og som i øvrigt efterfølgende blev vedtaget i form af lovforslag her i Folketinget.

Det andet problem er, at vi i januar 1993 fik en ny politisk konstellation på regeringsbænken, hvor tre af partierne er blandt de daværende forligspartier, mens det fjerde parti i regeringen, som skatteministeren tilhører, Socialdemokratiet, ikke var med i forliget og var glødende modstander af forliget. Det gør selvfølgelig den fortsatte sagsgang kompliceret.

For det tredje er der på grund af tidsforløbet sket det, at der ikke er indbyrdes overensstemmelse mellem to formuleringer i forligsteksten, nemlig dels at der skal være tale om en 2-årig forsøgsperiode, dels at forsøget skal udløbe den 31. december 1994.

[Kirkegaard]

Hvad angår EF-problematikken, har vi ingen indvendinger imod den tekniske løsning, som man har arbejdet sig frem til i Skatteministeriet, og det har vi også for længst tilkendegivet, men det er et alvorligt problem, at hele erhvervszonekonstruktionen nu ikke på nogen måde kan siges at leve op til forligstekstens formulering om en 2-årig forsøgsperiode, selv om man altså formelt kan henholde sig til den anden formulering vedrørende udløbsdatoen. Det er en rent formalistisk diskussion.

Fremskridtspartiets rolle i denne sag er naturligvis interessant, for det er ingen hemmelighed, at ideen om erhvervszoner er Fremskridtspartiets idé, og det var Fremskridtspartiets store bidrag til det forlig, som blev indgået. Derfor lægger vi fra konservativ side overordentlig stor vægt på, at Fremskridtspartiet føler sig vel tilpas ved det fortsatte forløb i forbindelse med udmøntningen af forliget.

Jeg vil ikke i dag lægge op til en voldsom diskussion om forligsbrud og om forligsetik, men jeg vil kraftigt appellere til De Radikale, til CD og til Kristeligt Folkeparti om inden andenbehandlingen at få overbevist skatteministeren om, at skatteministeren bør fremsætte det ændringsforslag, som forrykker hele perioden, så der reelt bliver tale om en 2-årig forsøgsperiode.

Jeg håber ikke, jeg får brug for at vende tilbage til spørgsmålet ved andenbehandlingen, men i givet fald vil der jo ved den lejlighed være mulighed for at tage et endeligt opgør om det, der er beklageligt for et folkestyre, nemlig hvis ikke alle parter i et forlig føler, at de andre lever op til forligsteksten.

Peter Brixtofte (V):

Jeg kan fuldt ud tilslutte mig den foregående ordførers indlæg, og da jeg også tidligere under de korte bemærkninger har gjort opmærksom på, hvor jeg mener der er en alvorlig problemstilling, vil jeg kun ganske kort sige, at jeg synes, det er ulykkeligt, at forligspartnere ikke kan ende med at være enige om at gennemføre noget, som man har aftalt.

Det er selvfølgelig rigtigt, at der står både en dato, og at der står 2 år, men jeg er overhovedet ikke i tvivl om, at det er ånden i aftalen og hensigten, at det skal gælde for 2 år. Jeg er overhovedet ikke i tvivl om, at det har været hensigten. Og da vi netop i mange år har lagt

vægt på, at også Fremskridtspartiet aktivt kom med i mange af de forlig, der blev indgået i Folketinget, synes jeg, det er dobbelt uheldigt, for jeg synes, det er vigtigt, at Fremskridtspartiet oplever, at når vi laver et forlig sammen, holder vi det også, når det gælder ånden i forliget.

Jeg kan i hvert fald sige, at jeg beklager, man endnu ikke har fundet en udvej, så man kunne finde en model at enes om, og jeg håber derfor, at vi kan finde sammen mellem første og anden behandling. Jeg synes rent ud sagt, at man går i for små sko, når man ikke vil være med til at udsætte perioden, så den ophører den 1. januar 1996.

Jeg vil altså stadig opfordre til, at man imellem første og anden behandling finder sammen, for det fremmer nu engang ikke folkestyret og samarbejdet, at vi skal diskutere, hvad der er forligets indhold. Hele historien har jo et ulykkeligt langt forløb.

Det siger jo sig selv, når denne her lov, som vi nu skal rette – og som er vedtaget den 24. juni 1992 – endnu ikke er trådt i kraft, så er den gået igennem et langt forløb, hvor vi har skullet til EF og vi selv har skullet forhandle indbyrdes. Nu nærmer vi os udgangen af 1993, og vi er stadig ikke nået til, at loven er trådt i kraft. Det synes jeg er uheldigt.

Indholdsmæssigt kan vi støtte lovforslaget, idet vi jo hele tiden har taget det forbehold, at vi også ønsker, at man forlænger forsøgsperioden frem til 1. januar 1996, således at den bliver de 2 år, som er aftalt.

Jens Thoft (SF):

Lovforslaget indeholder nogle opstramninger, som jeg ikke skal begræde; men SF's rolle i aktiveringsforliget var at være imod, og det er vi fortsat, og derfor indstillede jeg til SF's folketingsgruppe på gruppemødet i formiddags, at dette måtte være en typisk »undlader«. Men det skal ikke være nogen hemmelighed, at argumenter bider på mig, og når jeg ser den indædte modstand, som Venstre og Konservative gør imod forslaget, vil jeg da overveje, om ikke udvalgsbehandlingen kan omvende mig, så vi ender med at stemme for det.

Jeg vil godt sige, at dette lovforslag – ud over de skærmydsler, der har været omkring forliget, som jeg hverken har lod eller del i, og som jeg ikke ønsker del i – jo er typisk for det, der

[Jens Thoff]

foregår i relation til EF. Et flertal i Folketinget vedtog allerede i foråret 1992 denne lov sammen med fem andre, men de er aldrig nogen sinde trådt i kraft på grund af bøvl med EF eller EU, eller hvad man nu skal kalde det. Jeg synes, det er meget sigende for den måde, Folkestyret bliver udvandet på via EF-indblanding i tide og – mest – utide.

Kim Behnke (FP):

Uanset hvilke holdninger man i øvrigt har til begrebet erhvervszoner, uanset at der er nogle, der er modstandere af, at vi skal opnå de samme beskæftigelsesmæssige muligheder, som man f.eks. har gjort i Storbritannien, hvor man i perioden 1981-1986 opnåede den helt fantastiske situation, at der i 23 erhvervszoner blev etableret små 65.000 arbejdspladser, vel at mærke nye arbejdspladser – og jeg har fuld forståelse for, at der er nogle, der af ideologiske grunde er modstandere af det princip – så har jeg i al den tid, jeg har været beskæftiget her i Folketinget, haft den opfattelse, at når der var indgået et forlig, så skulle det overholdes. De gange, hvor Socialdemokratiet har indgået forlig med tidligere borgerlige regeringer, har vi ideologisk, politisk, været modstandere af indholdet, men vi har da selvfølgelig måttet respektere, at når der forelå en aftale, skulle den selvfølgelig gennemføres på de conditioner, der nærmere var aftalt.

Nu oplever vi så det helt usædvanlige, at der bliver indgået et forlig den 8. maj 1992, hvorefter de seks love, som er en følge af forliget, bliver vedtaget af Folketinget den 17. juni 1992; men dér er der så det ganske særlige, fordi det er erhvervszonelovgivning, at de skal, som det hedder, notificeres i EF.

De seks love bliver derfor sendt afsted til EF med beskeden: Vær venlig at godkende foretagendet. Fra EF-Kommissionen reagerer man derefter med et ønske om, at der bliver sat en beløbsgrænse for, hvor meget der f.eks. kan afskrives, hvor gunstigt det kan være for virksomhederne, fordi der i et eller andet omfang ligger en grad af subsidier i forhold til virksomheder, der ikke befinder sig i erhvervszoner. Og det er selvfølgelig fair nok, at EF hejser det hvide flag; det forventer vi også fra dansk side at EF gør, når tyskerne giver subsidier til deres stålskibsværfter osv.

Der gøres så fra den daværende regerings side i løbet af november-december 1992 forsøg på at finde en løsning, og vi når frem til, at den nuværende industriminister, hr. Trøjborg, så sent som den 11. februar dette år over for forligspartnerne bekræfter, at det stadig væk er målet, at man skal imødekomme EF's krav ved at indføre en beløbsgrænse på de nævnte 50.000 ecu.

Derfor har vi som forligspartner meget svært ved at forstå, hvorfor skatteministeren griber ind i sagen den 12. marts i år. Skatteministeren siger: »Dette her bliver noget juridisk-administrativt makværk; vi er nødt til at finde på noget andet«. Og skatteministerens forslag er så, at man helt friholder eksisterende virksomheder i erhvervszonerne, så de ikke kan nyde godt af de begunstigelser, der er.

Uanset hvordan man vender og drejer det, så er det en markant uddynding af selve erhvervszoneaftalen, at eksisterende virksomheder nu ikke længere kan være med. Derfor stiller vi på det møde, der bliver afholdt den 24. marts, det, synes vi selv, meget rimelige krav, at hvis vi skal, hvad skal man sige, klippe erhvervszoneordningen over, så den kun gælder fremtidige investeringer, så må det være rimeligt, at den tid, der er gået med notificering i EF, bliver godskrevet virksomhederne.

Et af de største problemer i denne her sag er, at begrebet etableringsfase og begrebet forsøgsperiode blandes sammen. Forsøgsperioden er der ingen tvivl om, den udløber den 31. december 1999. Etableringsfasen derimod er den, der er afgørende for landets kommuner, og det er den, der er afgørende for de virksomheder, som gerne skulle have glæde af ordningen, og den er nu skåret ned til kun at være lige over et år, hvor det var aftalt, at den skulle være to år. Vi foreslår derfor i forbindelse med behandlingen af dette lovforslag – og der kommer et tilsvarende lovforslag i samme sag fra indenrigsministeren – at den dato, der hedder 1. januar 1995, skubbes til 1. januar 1996.

Det har ingen som helst praktisk betydning – jo, det har betydning for de virksomheder og de kommuner, som skal administrere det, at de får den fornødne tid til at få det op at stå, frem for at være henvist til, at det skal ske på så kort tid, så det måske er praktisk umuligt. Men det pudsige er faktisk, at denne datodiskussion ikke er nem, for kigger man i de 6 love, der er

[Kim Behnke]

udgangspunktet for erhvervszonelovgivning-
gen, så opereres der med 3 forskellige datoer:
Der opereres med 1. januar 1995, der opereres
med kalenderåret 1994, og der opereres med
31. december 1994, og det har selvfølgelig sin
forklaring, alt efter om det er skattelovgivning
eller arbejdsmarkedslovgivning, man taler om.

Men lad os få den dato flyttet, så skal skatte-
ministeren ikke høre et ondt ord mere i denne
sag, og vi skal med glæde støtte dette lovfor-
slag.

Elisabeth Arnold (RV):

Den forrige ordførers sidste ord var rettet til
skatteministeren, som blev bedt om at ændre
datoen. Det kan skatteministeren ikke gøre, for
det kræver enighed mellem forligsparterne.
Dertil hører Det Radikale Venstre, og vi øns-
ker ikke datoen ændret. Det har vi sagt klart
fra starten. Vi ønsker, at den dato, der oprinde-
lig stod i forligsaftalen, skal fastholdes.

Hr. Kirkegaard gav en udmærket beskrivel-
se af, hvordan forløbet havde været for denne
aftale om erhvervszoner, og hr. Kirkegaard
nævnte 3 forskellige forhold, der efterfølgende
havde betydet, at aftalen var blevet forsinket:
for det første at EF skulle notificere aftalen,
for det andet at der var kommet et regerings-
skifte, og for det tredje at tidsforløbet efterhån-
den var blevet for langt.

Om den første forsinkelse, EF-notifikatio-
nen, må jeg sige til hr. Kim Behnke, at risikoen
for, at EF-behandlingen ville forsinke ikraft-
trædelsen, og risikoen for, at EF-notifikatio-
nen ville betyde, at der skulle en ændret kon-
struktion til, har været kendt af samtlige for-
ligsparter, fra den dag aftalen blev indgået. Vi
ved alle, at når vi indgår aftaler, som karambo-
lerer med regler i EF-lovgivningen, må vi re-
gne med, at EF kan komme og sige: Det her
strider imod lovgivningen; I må ændre jeres
konstruktion, så det ikke gør det. Det er en risi-
ko, der er kendt, og den burde også have været
kendt af Fremskridtspartiet.

Det Radikale Venstre står ved forliget, og
jeg har noteret mig i dag, at ingen har anklaget
os for forligsbrud. Tværtimod har vi ønsket at
holde os til forligets bogstav og den udløbsdato,
der var, den 31. december 1994; men Fremskridtspartiet
har ønsket ændringer, og det har vi ikke.
Enhver ændring skal samle enighed blandt
forligspartierne, og det har denne ændring
ikke kunnet.

Fremskridtspartiet havde kunnet få denne
ordning fra foråret 1993, hvis de havde ønsket
det. Fremskridtspartiet havde i foråret 1993
kunnet få vedtaget denne ordning, havde kun-
net rose sig af den og havde kunnet fortælle i
de erhvervszoner til de virksomheder, der skul-
le være med i den: Her kan I se, hvad Fremskridtspartiet
har fået gennemført. Den fjer-
tatten ønskede Fremskridtspartiet ikke at få.

Jeg kan kun sige, at Fremskridtspartiet er
uvant med at få politisk indflydelse. Her havde
de faktisk muligheden for det; men de forskertsede
muligheden. I stedet for står de bare
endnu en gang her og brokker sig over, at in-
gen vil lege med dem. Fremskridtspartiet bør
lære, at alle forligspartier har lige stor mulig-
hed for at nedlægge veto, og hvis et parti vil
have en ændring i en aftale, så skal de øvrige
partier være enige i den.

Her var der ingen mulighed for at blive eni-
ge. Så burde Fremskridtspartiet have taget den
mulighed, der var for at få ordningen, som den
forelå i foråret, og så få denne ordning til at
køre i det mindste halvandet år i stedet for som
nu kun godt et år. Vi kan overhovedet ikke be-
græde, at aftalen er kommet dertil, hvor den er
nu. Det er alene Fremskridtspartiets skyld. Det
burde være en lærestreg. Hvis Fremskridtspar-
tiet fremtidig vil have indflydelse, så må det
også lære at tage de muligheder, der er, og
springe til, når tiden er moden. Nu er den ved
at være overmoden, og det beklager vi sådan
set.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Jeg kan forstå på fru Elisabeth Arnold, at
det, det handler om, er, at forligsteksten skal
overholdes komma for komma. Fair nok! Det
gør vi så. Og i forligsteksten står der: ». . . gun-
stige erhvervsvilkår til nye og allerede etable-
rede virksomheder«. Ordene »allerede etable-
rede virksomheder« vil vi så fastholde. Så skal
det også gælde for de allerede etablerede virk-
somheder.

Jo, vil man så sige, men EF har krævet, at
der bliver indført en beløbsgrænse. Godt, så
tager vi den beløbsgrænse. Industriministeriet
har de 2 lovforslag liggende; de blev sendt til
forligspartierne så sent som den 11. februar af
den nuværende industriminister til korrektur-
læsning. De ligger klar, så lad os få de 2 lovfor-
slag i stedet for.

[Kim Behnke]

Det synes jeg og Fremskridtspartiet bare er en dårlig løsning, for vi er enige med skatteministeren i, at det giver noget administrativt besvær, men hvis det, det handler om, er, at vi skal gå lige præcis efter forligsteksten, så gør vi det. Lad os så få de 2 lovforslag fremsat og få dem gennemført, så vil man ikke høre ét ondt ord mere fra Fremskridtspartiet om, at nogle har lavet forligsbrud eller noget som helst.

Men vi synes, at vi som ansvarligt parti her i Folketinget har en forpligtelse til at stræbe efter, at den lovgivning, der bliver vedtaget, også fungerer administrativt og særlig ude hos de virksomheder, der er berørt af den, og derfor synes vi, at den anden løsning er bedre. Når vi skal indrømme, at eksisterende virksomheder helt falder uden for aftalen, så var det fair, at man også overholdt aftalen om de 2 år; men jeg kan forstå på Det Radikale Venstre, at det er der ingen interesse for. Godt, så fastholder vi ordlyden. Så lad os få de 2 lovforslag, der indfører en 50.000 ecus beløbsgrænse; så overholder vi EF-reglerne og forligsteksten, men så får vi altså noget administrativt bøvl. Jeg kan forstå, at det vil Det Radikale Venstre hellere have, end at vi ordner det her i mindelighed, og det kan vi kun beklage.

(Kort bemærkning).

Kirkegaard (KF):

Jeg skal ikke lægge skjul på, at jeg er skuffet over fru Elisabeth Arnolds indlæg for et øjeblik siden. Jeg rettede en appel til bl.a. Det Radikale Venstre om at tænke sagen igennem endnu en gang, inden vi skal til anden behandling. Jeg opfattede fru Elisabeth Arnolds indlæg som en kold skulder til denne appel allerede på nuværende tidspunkt.

Sagen er jo den, at den forligstekst, som blev lavet i 1992, ikke lader sig gennemføre. Der er EF-problemer i den, og der er et tidsmæssigt problem i, at vi nu er så langt fremme, at man ikke kan tale om en 2-årig forsøgsperiode. Der er altså et problem, som skal løses mellem forligsparterne, og jeg synes, at Det Radikale Venstre og fru Elisabeth Arnold tager for let på det problem og vender den kolde skulder til problemets løsning, selv om jeg lagde op til, synes jeg, en blid form for diskussion indtil andenbehandlingen.

Det er jeg meget ked af, og jeg håber, at fru Elisabeth Arnold alligevel i den tid, der nu

kommer, vil medvirke til at få problemet løst. Jeg kan i hvert fald sige, at jeg, når jeg har haft aftaler med Fremskridtspartiet, ikke har oplevet en tilsvarende afvisning af at være med til at løse et problem, der er opstået i kølvandet på et indgået forlig.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg er da ked af, hvis mit indlæg har lydt mere aggressivt og mere koldt, end hr. Kirkegaard bryder sig om. Det var naturligvis i høj grad rettet mod den appel, som bl.a. hr. Kirkegaard kom med, om, at nu måtte vi andre bøje os for de ønsker, der kom fra V, K og Z, om at ændre den oprindelige plan for denne lovgivning.

Vi har sagt klart hele vejen igennem, at det ønsker vi ikke, og hr. Kirkegaard ved også godt, at hvis der er nogle forligsparter, som har indgået en aftale, så kræver ændringer i aftalen, at samtlige forligspartier er enige om disse ændringer. Derfor er det mig stadig væk uforståeligt, at Fremskridtspartiet ikke ønskede en ordning allerede fra foråret, så de i det mindste kunne få ordningen til at køre et stykke tid, sådan at de kunne glæde sig over, at de havde fået gennemført denne ordning.

Jeg ønsker selvfølgelig også som enhver ansvarlig politiker at gennemgå dette i udvalget, høre på indlæg, høre på deputationer, se på beskrivelser af forslaget; men jeg vil fastholde, at vores udgangspunkt er, at vi ønsker den oprindelige tidsplan, nemlig udgangsdatoen den 31. december 1994, opretholdt. Det var det, som oprindeligt var meningen, og det var det, Det Radikale Venstre tilsluttede sig. Vi har ikke fundet noget grundlag for at ændre holdning på det område.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Fru Elisabeth Arnold bruger terminologien, at hvis der skal ændres i et forlig, så er det én for alle og alle for én, altså hvis en af forligspartierne ikke ønsker at foretage ændringer, så sker der ingen ændringer. Godt!

Det er jo også det, der var udgangspunktet for min korte bemærkning for lidt siden: at så holder vi os til forligsteksten og til de krav, EF stiller, og så laver vi den 50.000 ecus grænse

[Klim Behnke]

for, hvor gunstigt det må være at befinde sig i en erhvervszone. Det vil være at overholde forligsteksten, og der er ingen parter, der kan sige, at de har fået ændret i den.

Men regeringen har med rette gjort opmærksom på, at der vil blive noget administrativt bøv, og derfor kommer man og spørger Fremskridtspartiet, om vi som forligspartnere vil være med til at give køb, for det er det jo – det må selv fru Elisabeth Arnold indrømme – at eksisterende virksomheder slet ikke bliver omfattet af ordningen. Hvis vi skal give den indrømmelse, som jo unægtelig er en meget markant ændring af forligsteksten, er det da vel kun rimeligt, at vi siger: Det er i orden, men så synes vi, at ordene »toårig etableringsperiode« også skal stå ved magt, frem for at vi udvander det, så der nu kun er lidt over et år tilbage.

Jeg har svært ved at forstå dem, der har udtalt sig som modstander af at flytte det ene år. De har aldrig nogen sinde givet en begrundelse for, hvorfor det ene år ikke må flyttes. Hvad er det, man er bange for, der skal ske inden for det ene år? Hvorfor vil man ikke flytte den dato?

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Vi går tilbage til ordførerrækken. Hr. Ole M. Nielsen har ordet.

Ole M. Nielsen (KRF):

Vi har både før og efter frokostpausen hørt på en interessant historisk udredning, og jeg må konstatere, at jeg stort set er enig i udredningen af historien, men ikke i fortolkningen og de konklusioner, man kommer til. Jeg må desværre skuffe hr. Kirkegaard med, at vi ikke kan imødekomme hr. Kirkegaards ønske; vi tilslutter os forslaget. Vi er selvfølgelig også villige og åbne i den udvalgsbehandling, som skal ske, men vi giver ingen forhåbninger.

Jeg skulle hilse fra CD og sige, at de også tilslutter sig forslaget.

Skatteministeren (Stavad):

Jeg tror ikke, at en fortsættelse af diskussionen om, hvad der er foregået i de foregående måneder, løser så meget af den uenighed, der er her, og derfor skal jeg primært henvise til de bemærkninger, som fru Elisabeth Arnold gjorde, og kun gøre den lille supplerende bemær-

ning, at på det møde, vi holdt i Skatteministeriet den 24. marts, var der faktisk helt enighed imellem fem af de seks aftalepartier om den løsning, der foreslås her.

Jeg beklager, at denne sag er trukket ud, som den er, for jeg betragter mig som entreprenør på sagen. Når vi har forelagt forslaget her i salen på trods af, at der ikke er enighed mellem de partier, der har indgået aftalen – hvilket jo ikke er hverken hensigtsmæssigt eller sædvanligt, når der indgås aftaler her i huset – ja, så er det, fordi vi har en skatteminister og en industriminister, der repræsenterer et parti, som ikke deltager i aftalen; og det, vi mindst af alt vil udsætte os for, er en kritik af, at vi ikke leverer den lovgivning, som skal leveres ifølge en indgået aftale. Derfor er dette lovforslag også skrevet så tæt og præcist, som man overhovedet kan, på den aftaletekst, der er indgået imellem de seks partier.

Måtte jeg så gøre en enkelt bemærkning til hr. Jens Thoft, som sagde, at dette var et af eksemplerne på, at EF blander sig i tide og måske mest i utide: Jeg mener faktisk, at når EF har blandet sig her, har det været helt i overensstemmelse med fælles danske synspunkter. Vi har stedse bredt her i huset været enige om uhensigtsmæssigheden af regler, der kunne skabe konkurrenceforvriddning. Hvis man skulle til at konkurrere på statskasser, hvor det handlede om at poste tilstrækkelig store beløb ind i de forskellige landes erhvervsliv, var det både klart uhensigtsmæssigt og til skade også for dansk beskæftigelse og erhvervsliv. Derfor har vi været strammere i EF, når man har set på, hvilke muligheder der skal være for at subsidiere et erhverv.

Det er faktisk den problemstilling, vi står over for her. De krav og de forudsætninger, som EF har opstillet for at godkende dette her lovforslag, er helt i overensstemmelse med det, der har været danske synspunkter i forhold til at konkurrere over statskasserne med støtte til erhvervslivet, og derfor mener jeg egentlig, at det er berettiget på dette punkt. Jeg kunne også godt finde punkter, hvor jeg mener, man blander sig i utide, men på dette her punkt mener jeg faktisk, at det er ordentligt og rimeligt, at man blander sig, fordi det er et spørgsmål om, hvor meget man kan give i forskellige subsidier til erhvervslivet.

[Skatteministeren]

Det er vel også baggrunden for, at erhvervslivet med Industrirådet i spidsen har vendt sig imod denne ordning, at de betragter det som en konkurrenceforvridningsordning, og der er jo bestemt ikke noget pres fra dansk erhvervsliv for, at vi skulle udbrede den yderligere, ud over hvad der allerede ligger i forliget. Det synes jeg også er værd at tage med i de overvejelser, man må gøre sig.

Vi står altså her med et lovforslag, som lever op til forligsteksten – det skulle også bare mangle andet – men som skal justeres af hensyn til EF-notifikationen, og derefter kører vi forslaget igennem i overensstemmelse med de aftaler, der foreligger. Der er ikke enighed om, har man tydeligt kunnet lytte sig til her, at man skal gå ud over forligets tekst, men om, at man holder sig til forligets tekst.

På det grundlag håber jeg, at udvalget meget hurtigt kan få færdigbehandlet dette lovforslag, for jeg er enig i det synspunkt, at man skylder de kommuner, der bliver omfattet af det, at de får en klar besked, så de ved, hvad de har at rette sig efter. Den venteperiode, der har været på grund af de politiske diskussioner, har bestemt ikke været hensigtsmæssig og heller ikke rimelig i forhold til de pågældende kommuner. Derfor appellerer jeg til, at denne sag i et fornuftigt fællesskab bliver ekspederet, så vi kan give klar besked til kommunerne, så de ved, hvad de har at rette sig efter.

(Kort bemærkning).

Kirkegaard (KF):

Forhåbentlig uden at lægge op til en ny debat har jeg af hensyn til historieskrivningen to korrektioner til skatteministerens indlæg.

Den første er til referatet af mødet i marts måned, hvor skatteministeren fremstillede det, som om der var fem partier imod Fremskridtspartiet. Det er ikke korrekt. Det korrekte er, at vi på mødet tilkendegav, at den tekniske løsning, der var strikket sammen, havde vi for så vidt ingen indvendinger imod under forudsætning af, at forligspartierne var enige om det; men det var forligspartierne ikke, og derfor kan skatteministeren ikke fremstille det på den måde, hvis han vil give en korrekt fremstilling.

Den anden gælder skatteministerens formulering af, at efter vedtagelsen af dette lovforslag ville der være overensstemmelse med forligsteksten. Det passer jo i hvert fald slet ikke,

for der er altså ting i forligsteksten, som er i direkte modstrid med det lovforslag, som formentlig bliver vedtaget.

Til afslutning vil jeg blot sige, at jeg i perioden indtil andenbehandlingen vil gøre, hvad jeg kan for, at denne problemstilling bliver løst på en for folkestyret tilfredsstillende måde.

Kim Behnke (FP):

Når skatteministeren gør opmærksom på, at det jo er EF-krav – eller det hedder vel efterhånden EU-krav – der har afstedkommet den situation, vi er havnet i, er det kun delvis rigtigt. Det var EF-notifikationen, der bevirkede tidsforskydningen frem til medio januar måned, men fra da af var tingene i orden i forhold til EF.

Det, man så kan undre sig lidt over, og som jeg også på det tidspunkt undrede mig lidt over, er, hvorfor EF overhovedet gik ind og stillede beløbskrav over for Danmark, for tilsvarende krav har EF ikke gjort gældende over for Storbritannien. Svaret er, hvad enten vi kan lide at høre det eller ej, at forholdene i Danmark i de områder – selv Bornholm – som dette her kan komme til at berøre, slet ikke er slemme nok set med EF's øjne, sammenlignet med de områder i Storbritannien, hvor man har etableret erhvervszoner. Der er arbejdsløsheden meget større, og dér er erhvervsudviklingen endnu mere elendig, end den er selv på Bornholm. Det er forklaringen på, at man fra EF har ønsket indført en beløbsgrænse, og det accepterer vi absolut fuldt ud, for vi er også modstandere af, at man konkurrerer på statskasser.

Med hensyn til dansk erhvervsliv og begrebet konkurrenceforvridning: Det er jo et begreb, som bruges i flæng, men hvis sandheden skal frem, så er den vel, at 90 pct. af den lovgivning, der bliver vedtaget her i Folketinget, i den yderste konsekvens repræsenterer en eller anden form for konkurrenceforvridning, fordi der er nogle, der kan benytte sig af det, og der er nogle, der ikke kan benytte sig af det, og sådan er det også for dette lovforslags vedkommende.

Med hensyn til de kommuner, der mere eller mindre er kommet i klemme i denne sag, er jeg fuldstændig enig med skatteministeren i, at det er dybt utilfredsstillende, at listen over de 10 kommuner, som det skal omfatte, har ligget

[Kim Behnke]

klar siden den 22. oktober, men der har ikke været mulighed for at give kommunerne besked om, at de kunne gå i gang.

Vi er dem, der mest af alle ønsker denne her sag afsluttet – det ved skatteministeren også fra den korrespondance, der har været ført, og de møder, der har været afholdt, osv. – så jo før den kan få en fornuftig afslutning, jo bedre.

Jeg mener stadig væk ikke, at der er fremkommet argumenter, der dokumenterer, hvorfor man ikke kan flytte datoen. Skatteministeren sagde, at vi ikke kan udbrede erhvervszonerne yderligere, end de er i forligsteksten, men det bliver jo ingenlunde tilfældet. Forsøgsperioden udløber planmæssigt den 31. december 1999. Det ændres der ikke ved. Det, vi ønsker, er blot, at etableringsfasen – tiden, hvor virksomhederne og kommunerne skal få det til at lykkes – bliver 2 år, som der står i forligsteksten.

Kan vi ikke blive enige om det her i dag eller under udvalgsarbejdet, er der ikke andet for end at glæde sig til næste folketingsvalg, for så er der et andet flertal herinde, som kan sørge for at få de ting bragt på plads.

Skatteministeren (Stavad):

Ja, nu tror jeg ikke, det er hensigtsmæssigt, at vi fortsætter med at udrede det her fra Folketingets talerstol, men for god ordens skyld skal jeg alligevel sige til hr. Kirkegaard, at det, jeg sagde – og som også fremgår af det brev, dateret den 6. maj, der er sendt til hr. Kim Behnke, og som også er tilgået Det Konservative Folkeparti – var, at fem af de seks aftalepartier på mødet den 24. marts hos mig var enige om, at den løsning, der her foreligger, fuldt og helt lever op til forligets aftaletekst.

Jeg har derudover i det pågældende brev for god ordens skyld bemærket, hvad jeg også gerne vil føje til her, at Det Konservative Folkeparti og Venstre også på det møde var parat til, hvis der kunne opnås enighed om det, at foretage den forlængelse, som Fremskridtspartiet har gjort sig til talsmand for. Det er det historisk set korrekte referat af det, der foregik.

Hr. Kim Behnke spørger, hvorfor man ikke kan flytte en dato. Det er jo sådan, hr. Kim Behnke, at hvis man indgår en politisk aftale, hvor nogle mener, at noget er godt, andre, at det er mindre godt, og nogle måske endda, at det er skidt, må man på et eller andet tids-

punkt, når man – som vi gjorde i maj måned – sidder og forhandler om en aftale, der omfatter mange ting, og skal få noget til at gå op i en højere enhed, indgå nogle kompromiser.

Et af kompromiserne var, at man som et led i den større aftale lavede aftalen om erhvervszoner – et forslag, som tidligere havde været førstebehandlet på foranledning af Fremskridtspartiet. Ved den lejlighed vendte – som jeg husker det – alle andre partier end Fremskridtspartiet sig imod forslaget. Alligevel tog Fremskridtspartiet sagen op i en større sammenhæng. Det har vi alle ret til. Jeg vil næsten sige, at man har pligt til, når man har nogle politiske synspunkter, at arbejde for dem. Fremskridtspartiet indgik altså en aftale med fem andre partier om, at man lavede et forsøg inden for nogle bestemte rammer og nogle bestemte tidsgrænser.

Når man så efterfølgende, efter at have indgået en sådan politisk aftale, kommer og beder om at få den udvidet, må det da være rimeligt, at de partier, som måske har været skeptiske eller måske kun har sagt ja for at få en helhed til at gå op, ikke siger: Vi er parat til at udvide det yderligere. Det synes jeg egentlig er et rimelig ordentligt argument, hr. Kim Behnke.

Så har jeg forstået – det har også lidt påvirket mig selv – at det, at hr. Kim Behnke selv har været årsag til, at denne sag er blevet trukket så langt ud, som den er, ikke bør præmieres. Det, at man, hvis man bare trækker ting længe nok ud og ikke vil være med til at holde sig inden for en aftales bestemmelse, får en præmie i form af, at man får noget mere oveni, ville være en forkert psykologi i forhold til aftaler mellem flere partier her i huset. Så mit svar på hr. Kim Behnkes spørgsmål er, at man ikke vil forlænge forsøgsperioden, fordi der er uenighed om, hvorvidt det er godt eller skidt. Men man overholder selvfølgelig en aftale, der er indgået, og det er det forslag, vi har til første behandling i dag, udtryk for.

Jeg vil stadig væk appellere om, at vi på trods af denne diskussion hjælper hinanden med at få dette vedtaget, så vi kan få sat de seks forslag, som dette handler om, i værk, så de kommuner, som i øjeblikket ikke rigtig ved, om de får ordningen, eller om de ikke får ordningen, kan få besked meget hurtigt. Jo længere vi trækker det ud, jo mindre får hr. Kim Behnke også ud af sin del af aftalen.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

På det mange gange omtalte møde var det ikke kun fem partier, der var enige. Alle seks partier var enige, i hvert fald de, der var til stede – nogle lod sig jo repræsentere ved skatteministeren – men vi var i hvert fald alle sammen enige om, at denne løsning var en bedre løsning end beløbsgrænseløsningen. Så Fremskridtspartiet er altså ikke tilhænger af en eller anden bureaukratisk beløbsgrænseløsning.

Dér, hvor enigheden stoppede, var med hensyn til, om forligstekstens ord om de to år skulle overholdes eller ej. Det er ikke korrekt, når skatteministeren nu fremlægger det, som om det er Fremskridtspartiets skyld, at sagen er kommet dertil, hvor vi er nu, for hvis vi var gået til biddet i foråret, var sagen blevet afgjort på det tidspunkt. Jamen hvis vi var gået til biddet i foråret, havde skatteministeren og andre kunnet grine og sige: Ja, dér snørede vi dem en gang til. For det var jo det, der ville have været tilfældet. Hvis vi skulle have givet den kæmpeimødekommelse at fjerne alle eksisterende virksomheder fra ordningen, ville man da have grinnet og sagt: Ja, der har vi et eksempel på, hvor dumme de er i Fremskridtspartiet; de hopper på hvad som helst. Det ønsker vi ikke, og derfor brugte vi foråret og sommeren og for den sags skyld også en del af efteråret til at forhandle om denne sag. Så det er ikke, fordi den har ligget i dvale. Der har været afholdt mange møder og ført megen korrespondance for at nå frem til en løsning.

Vi er da stadig væk overbevist om, at når vi ved andenbehandlingen af dette forslag skal stemme om et ændringsforslag om udskydelse af tidsfristen, når vi såmænd nok også til enighed om det, for Folketingets afstemningssystem er jo så viseligt indrettet, så der også er en gul knap.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 46:

Forslag til lov om ændring af forskellige skattelove. (Andelselskaber).

Af skatteministeren (Stavad).

(Fremsat 27/10 93).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Anne-Marie Meldgaard (S):

Socialdemokratiet hilser skatteministerens lovforslag om ændring af andelsbeskatningen velkommen. Forslaget har været længe undervejs, men baggrunden må siges at være den bedst tænkelige, da det jo var et enigt Folketing, der i februar 1992 besluttede, at der skulle nedsættes et udvalg, som skulle kulegrave og analysere eventuelle misbrugsmuligheder ved andelsbeskatningen.

Udvalgets rapport, som Folketinget modtog i december 1992, viste klart, at der var behov for en justering og en præcisering af en samlet skattepligtbestemmelse for andelselskaber.

Lovforslaget, som det foreligger i dag, følger i store træk rapportens henstilling til den daværende skatteminister. Dog er den tilpasset de ændringer, der er gennemført ved skattereformen og ved en tidligere ændring af aktieselskabsloven, hvorefter andelselskaber får mulighed for omdannelse til aktieselskaber.

Lad mig slå fast, at Socialdemokratiet ønsker, at andelstanken styrkes, og at der skabes stabilitet og ro ved at lovfæste skattepligtbestemmelserne, så egentlige andelselskaber ikke kan være underlagt og undergivet en anden beskatning end andelsbeskatningen. Derfor er Socialdemokratiet meget tilfreds med lovforslagets præcisering af, at der skal være mindst 10 medlemmer i et selskab for at opnå andelsbeskatning. Ligeledes kan vi varmt tilslutte os forslaget om, at andelselskabets omsætning med ikkemedlemmer ikke overskrider 15 pct. over en 3-årig periode, og endelig det, at om-